

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Ersättningsanskaffning.

A. Besvär av lantbrukaren P. angående inkomsttaxering år 1954. — P. hade under beskattningsåret köpt en traktor av märket Ferguson, därvid han i utbyte lämnat en år 1938 inköpt traktor av märket Lanz. Senare under beskattningsåret sålde han en häst och köpte för 1.200 kr. tillbaka den gamla traktorn, som blivit kvar på gården. Beloppet 1.200 kr. utgjorde tillika den gamla traktorns bytesvärde vid köpet av den nya traktorn. — PN medgav avdrag för kostnaden för den nya traktorn med 1.800 kr., motsvarande beräknad kostnad för inköp av den försälda hästen. — Hos KR yrkade P., att avdrag för traktorköpet måtte medgivas med 5.450 kr., motsvarande den del av köpeskillingen, som han erlagt under beskattningsåret. — KR: ej ändring. RR förklarade förvärvet av den nya traktorn i sådan mån hänförligt till ersättningsanskaffning, att P. vore berättigad till avdrag med ytterligare 1.500 kr. (RR:s utslag den 10/3 1959; en ledamot ville medge avdrag med hela det yrkade beloppet.)

Anm.: Den nya traktorn ansågs tydligen ersätta inte endast den sålda hästen utan också — delvis — den gamla traktorn, trots att denna återköpts.

B. Besvär av lantbrukaren M. angående inkomsttaxering år 1953. — M. yrkade avdrag med 1.270 kr. för inköp av en

hydraulisk lyft till en traktor. M. hade förut haft två hästar men kunde efter inköpet av lyften klara sig med endast en häst. M. framhöll bl. a. att han kunde använda traktorn för t. ex. efterplöjningen av vändtegar och andra ställen som var svåråtkomliga för traktorer utan lyft. På dessa ställen hade han tidigare måst använda två hästar. PN och KR vägrade det yrkade avdraget men RR medgav det samma. (RR:s utslag den 10/3 1959.)

Realisation eller löpande försäljning av kreatur.

A. Besvär av hemmansägaren H. angående inkomsttaxering år 1953. — H., som vid beskattningsårets ingång haft 33 kor och 71 ungdjur, hade under beskattningsåret till slakt försålt 58 nötkreatur, vilka varit förgiftade av chilesalpeter. Av köpeskillingen hade H. under beskattningsåret uppburit 28.745 kr. för 39 djur. För övriga 19 djur hade likvid influtit under 1953. — PN beskattade H. för beloppet 28.745 kr. såsom för löpande försäljning. Hos KR uppgav H., att han i december 1953 försålt kvarvarande delen av besättningen och att han hade för avsikt att driva kreaturslöst jordbruk. — KR: ej ändring. — RR ansåg försäljningen 1952 hava utgjort skattefri realisation och nedsatte taxeringen med 28.745 kr. (RR:s utslag den 11/3 1959.)

B. Besvär av AB Ialwa angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget hade under beskattningsåret av staten erhållit ett belopp av 61.672 kr., avseende ersättning för samtliga å bolagets fastighet befintliga 335 gödsvin och smågrisar, vilka nedslaktats på grund av inträffad mul- och klövsjuka. — PN ansåg realisation föreligga. — KR ansåg löpande försäljning föreligga och beskattade bolaget för beloppet. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 11/3 1959.)

C. Besvär av arrendatorn N. angående inkomsttaxering år 1953. — N. hade vid beskattningsårets ingång 12 kor och 14 ungdjur och vid beskattningsårets utgång 4 kor och 5 ungdjur. Under året hade han sålt 17 nötdjur för 8.161 kr. Kvarvarande besättning hade i maj månad 1953 omkommit genom eldsolycka, varefter inga djur fanns å egendomen. — PN och KR ansåg löpande försäljning föreligga och beskattade N. för beloppet 8.161 kr. — RR ansåg däremot försäljningen under 1952 hava utgjort skattefri realisation. (RR:s utslag den 11/3 1959.)

Villaschablonen: mer än två bostadslägenheter?

Besvär av ritaren K. angående inkomsttaxering år 1955. — K. ägde hälften av en villafastighet. I fastigheten voro inrättade följande, av skilda personer disponerade bostadsutrymmen, nämligen en lägenhet å nedre botten om 3 rum och kök, en lägenhet i andra våningen om 4 rum och kök samt i vindsvåningen ett utrymme, innefattande ett rum med kokskåp samt eget badrum och w. c., med vilket utrymme följde rätt till egen källare och vindskontor. — PN upptog enligt villaschablonen såsom intäkt av fastigheten ett belopp av 750 kr., motsvarande tre procent av fas-

tighetens halva taxeringsvärde, och medgav avdrag för gäldranta med 286 kr. — Hos KR yrkade K. att såsom intäkt skulle upptagas 1.647 kr., motsvarande hälften av verkligen inbetalda hyror, samt att å andra sidan skulle avdragas följande å hans andel belöpande belopp, nämligen 268 kr. för gäldranta, 1.081 kr. för diverse omkostnader och 308 kr. för värdeminskning. — KR fann emellertid icke skäl att göra ändring i PN:s beslut enär av utredningen i målet finge anses framgå, att ifrågavarande fastighet utöver bostad åt två familjer allenast innehölle något enstaka rum för uthyrning samt nettointäkten av fastigheten förty i enlighet med punkt 6 av anv. till 24 § KL rätteligen blivit uppskattad jämligt bestämmelserna i 24 § 2 mom. och 25 § 3 mom. samma lag. — RR förklarade däremot att resultatet av förvärvskällan annan fastighet skulle fastställas enligt bestämmelserna i 24 § 1 mom. och 25 § 1 mom. KL (och således ej enligt reglerna för en- och tvåfamiljsfastigheter), enär av vad i målet förekommit framginge, att fastigheten innehölle tre bostadslägenheter och sålunda icke vore så inrättad som i 24 § 2 mom. KL sägs. (RR:s utslag den 18/3 1959.)

Trädgårdsrörelse med underskott: yrkesmässig eller ej?

Besvär av direktören L. angående inkomsttaxering åren 1954 och 1955. — L., som år 1952 köpt en större villafastighet, till vilken hörde park samt trädgårdsanläggning med drivhus, trädgårdsmästarebostad m. m., yrkade avdrag för underskott å trädgårdsrörelsen med 8.912 kr. resp. 11.155 kr. Å rörelsebilaga hade L. såsom bruttointäkter upptagit 2.027 kr. resp. 2.132 kr. och såsom driftkostnad bl. a. arbetslön 3.600 kr., motsvarande

hälften av trädgårdsmästarens lön. PN medgav icke avdrag för ifrågavarande underskott. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/3 1959.)

Reparation eller ombyggnad av uthyrda affärslokaler.

Besvär av TI angående Fastighets AB Sturepalatsets inkomsttaxering år 1953. — Bolaget ägde fastigheten Sturepalatset i Stockholm, vilken inrymde butiker, kontorslokaler m. m., som bolaget uthyrde till bl. a. John Sörman AB. Sörmans, som tidigare förhyrt lokaler om 1.100 kvm, övertog under beskattningsåret ytterligare utrymmen om 300 kvm. I samband därmed företogs vissa snickeri- och murerarbeten i Sörmans lokaler. Hela kostnaden utgjorde 50.125 kr., varav 20.312 kr. bestreds av Sörmans. — PN förvägrade fastighetsbolaget yrkat avdrag för ifrågavarande arbeten med 29.813 kr., motsvarande återstoden av totalbeloppet. KR medgav däremot avdrag med följande motivering: Av utredningen får anses framgå, att arbetena till största delen avsett ändringar i lokalernas disposition. De kunna emellertid icke antagas hava medfört någon sådan varaktig värdeökning av fastigheten att de skulle anses hava tillfört bolaget skattepliktig intäkt, därest de helt bekostats av hyresgäst. De synas vara att hänföra till sådana ändringsarbeten som normalt bruka företagas beträffande uthyrda rörelselokaler tid efter annan under en byggnads bestånd och för vilka kostnaderna icke kunna beräknas bliva amorterade genom de årliga värdeminskningavdragen. — RR fann, enär bolaget icke kunde anses ha visat sig berättigat till avdrag för ifrågavarande snickeri- och mureringsarbeten med högre belopp än 10.000 kr., skäligen höja taxering

ringen i enlighet därmed. (RR:s utslag den 25/2 1959.)

Avdrag för värdeminskning av byggnad å ofri grund.

Besvär av disponenten C. angående inkomsttaxering år 1953. — C., som drev bilverkstadsrörelse, hade år 1947 för 8.000 kr. uppfört en tillbyggnad till ett av honom förhyrt garage. Byggnaden ägdes av C. intill den 31/10 1952, då den enligt avtal, träffat vid dess uppförande, utan vederlag överläts till markägaren. — C. yrkade vid 1953 års taxering avdrag för hela anskaffningskostnaden, 8.000 kr., och anförde att han icke haft möjlighet att tidigare tillgodoföra sig avskrivning å byggnaden. C. erhöll avdrag med 1.600 kr., avseende den del ($\frac{1}{5}$ -del) av anskaffningsvärdet, som belöpte på beskattningsåret. (RR:s utslag den 3/3 1959.)

Värdeminskning å fabriksbyggnader (sulfitfabrik).

Besvär av Oskarströms Sulphite Mills AB angående inkomsttaxering år 1952. — RR medgav bolaget avdrag för värdeminskning å sulfitfabrik efter 4 % å taxerade byggnadsvärdet i enlighet med bolagets yrkande, under det att underinstanserna medgivit avdrag efter allenast 3 %. (RR:s utslag den 28/1 1959.)

Anm.: Byggnaderna hade uppförts år 1915 och därefter tid efter annan moderniserats. Det verkliga anskaffningsvärdet var ej känt. Enligt taxeringsmyndigheternas beräkningar borde byggnadernas värde ha varit slutavskrivet. Detta har emellertid av RR icke ansetts böra inverka på rätten till schablonavdrag av förevarande slag.

Fråga om beskattning av framtagen dold reserv i varulager som övertagits genom arv.

Besvär av fabrikören L. angående inkomsttaxering år 1953. Genom arvskifte den 31/12 1951 i dödsboet efter L:s fader, i vilket L. ägde 1/12-del, hade L. tillskiftats tillgångarna i en av dödsboet bedriven rörelse. I dödsboets räkenskaper hade varulagret den 31/12 1951 upptagits till 15.000 kr. Vid arvskiftet hade varulagret i enlighet med värdering av opartiska värderingsmän åsatts ett värde av 25.002 kr. I den av L. fortsatta rörelsens ingående balans den 1/1 1952 hade L. upptagit varulagret till sistnämnda värde. — PN beskattade L. för skillnaden mellan berörda värden å varulagret eller 10.002 kr. — KR = RR: ej ändring. (RR:s utslag den 11/3 1959.)

Anm.: Jämför RÅ 1953 ref. 4 (Skattenytt 1953 s. 115) samt RN 1955 nr 4:1.

Bidrag till förening från icke-medlem — omkostnad i rörelse?

Besvär av TI angående AB Svensk Exporttackjärns inkomsttaxering år 1953. — PN förvägrade bolaget ett med 4.000 kr. yrkat avdrag för bidrag till föreningen Svenska Järnbrukens Gruppcentral, vars ändamål är att stödja den svenska järnindustriens kommersiella sammanslutning på sätt stadgarna närmare angiva. Den ifrågavarande ersättningen hade bolaget förbundit sig att lämna till en föreningens sektion, som utgjorde ett organ för de svenska stålverken vid förhandlingar med länder på andra sidan om den s. k. järnridån beträffande export av verkens produkter. KR uttalade, att, då bolaget icke vore medlem i föreningen, utbetalningen i fråga icke hade karaktär av medlemsavgift. Vid sådant förhållande ansåg

KR bolaget berättigat till avdrag för utbetalningen. Hos RR invände TI, att bolaget, även om det icke formellt vore medlem av föreningen, likväl genom ifrågavarande avgift tillförsäkrat sig samma förmåner som tillkomme medlem. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 17/2 1958.)

Anm.: Jämför RÅ 1950 not. 1147, där medlem i samma förening vägrades avdrag för avgift till föreningen.

Kostnader för personbil.

Besvär av revisorn N. angående inkomsttaxering 1953. — N. yrkade avdrag för värdeminskning av bil med 3.700 kr., beräknat efter 20 % å anskaffningsvärdet 18.500 kr. PN medgav emellertid avdrag med endast 2.400 kr., motsvarande 20 % av 12.000 kr. PN ansåg nämligen, att personbil med högre anskaffningsvärde än 12.000 kr. icke kunde anses erforderlig för rörelsen. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 11/3 1959.)

Skådespelares omkostnader.

Besvär av skådespelaren B. angående inkomsttaxering år 1954. — B. yrkade avdrag för smink, kostymer, rekvisita, instuderingar m. m. med 2.610 kr, motsvarande 20 % av uppburna gager. Enligt uppgift erhöll B. vid instuderingar och repetitioner, vilka icke föranledde särskilda kostnader, repetitionspengar, som ingick i lönen. Stilkostymer hölls av ledningen. Endast egna kostymer, skjortor, kragar och frackar bekostades av B., som dock för sistnämnda plagg, därest det förekomme i en pjäs, erhöll en viss låg dagsersättning. PN medgav avdrag med 652 kr, motsvarande 5 % av gagera. KR: ej utredning. RR förklarade att oavsett att B. icke förebragt någon utredning till stöd för sin talan, det likväl måste an-

tagas, att hans kostnader i förevarande hänseende uppgått till åtminstone 1.000 kr., samt nedsatte taxeringarna i enlighet därmed. ((RR:s utslag den 3/2 1959.)

Anm.: Jämför RÅ 1946 not. 502, 1947 not. 271, 1952 not. 595 och 1952 not. 793 (sistn. fall i Skattenytt 1953 s. 17).

Avsättning för mötande av befarade förluster.

Besvär av Aktiebolaget G. H:s bilfirma angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget hade i sina räkenskaper för år 1941—1952 gjort avsättningar för mötande av befarade förluster å främmande accepter. Reserven för ifrågavarande förluster uppgick den 31/12 1951 till 232.349 kr. och den 31/12 1952 till 255.553 kr., motsvarande 20 % av de odiskonterade främmande accepterna vid respektive års utgång. — PN förvägrade bolaget avdrag för den ökade avsättning som sålunda skett år 1952 med 23.204 kr. Hos KR yrkade TI, att den vid 1952 års utgång förefintliga reserven ett belopp av 140.000 kr. skulle återföras till beskattning. KR biföll detta yrkande. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/2 1959; en ledamot ville fastställa PN:s beslut.)

Anm.: Jämför RN:s meddelande 1952 nr 5: 3 och artikel av Anell i Skattenytt 1953 s. 137 ff. Hinder har alltså i förevarande fall inte ansetts föreligga att till beskattning återföra gjorda reserveringar även till den del de tillskapats före beskattningsårets ingång.

Familjebolags skattskyldighet för aktieutdelning.

Besvär av U-d Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget, som ägdes av ett bruksbolag och som såsom huvudsaklig tillgång ägde en större aktie-

post i bruksbolaget-moderbolaget, hade icke lämnat någon utdelning. Bolaget beskattades av PN för aktieutdelning från moderbolaget. Bolaget hade invänt, att det icke kunde anses indirekt ägt av ett fåtal personer. Huvuddelen av aktierna i moderbolaget ägdes nämligen av fem familjer inom samma släkt och voro utspridda på 19 enskilda personer. Vidare anfördes, att moderbolagets vinstmedel utdelats i skälig omfattning och att vinstutdelning från dotterbolaget icke skulle ha varit av sådan storlek att utdelningsprocenten i moderbolaget skulle ha förändrats. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/3 1959.)

Ortsavdrag för hustru såsom husföreståndarinna.

Besvär av TI angående ingenjören K:s inkomsttaxering år 1954. — K. ingick äktenskap den 24/1 1953. I äktenskapet föddes den 15/10 1953 ett barn. PN tillerkände K. Ortsavdrag såsom ogift skattskyldig med hemmavarande barn. KR, vareft K. yrkade att erhålla Ortsavdrag såsom gift, med hustrun sammanlevande skattskyldig, yttrade: K. och hans hustru äro jämlikt 65 § KL att betrakta såsom i beskattningsavseende ogifta under beskattningsåret. Det bör därför så anses, som om hustrun varit husföreståndarinna hos K. Då handlingarna i målet icke giva anledning till annat antagande än att barnet, för vilket rätt till allmänt barnbidrag förelegat, vårdats i K:s hem, får K. anses berättigad till Ortsavdrag för husföreståndarinna. — TI yrkade hos RR, att PN:s beskattningsåtgärder måtte fastställas. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/3 1959.)

Anm.: Enligt RN:s anvisningar 1954 nr 3: 1 b) skulle skattskyldig, som ingått

äktenskap under beskattningsåret, i vissa fall kunna erhålla husföreståndarinneavdrag, under förutsättning att barnet fötts före den 1/7 under beskattningsåret. Avdrag har således i förevarande fall medgivits ehuru barnet fötts först under den senare delen av beskattningsåret.

Lantbrukskemisk kontrollstation: skattskyldighet.

Besvär av TI angående Lantbrukskemiska kontrollstationens i Kristianstad inkomsttaxering år 1953. — Kontrollstationen är ett serviceorgan för lantbruket och utför analyser av handelsvaror och andra ämnen av betydelse för jordbruket och dess binärningar m. m. mot ersättning enligt fastställd taxa. Analysinkomsterna uppgick år 1952 till över 280.000 kr. Stationen har åtnjutit statsbidrag jämlikt Kungl. Maj:ts reglemente den 15/6 1939 (nr 419) och står enligt samma reglemente

under tillsyn av lantbruksstyrelsen. Erhållande av statsbidrag förutsätter att bidrag lämnas med minst samma belopp av hushållningssällskap eller landsting. Av styrelseledamöterna hade ordförande utsetts av Kungl. Maj:ten, tre ledamöter av hushållningssällskapet. Stationens föreståndare är självskriven ledamot. — KR ansåg kontrollstationen skattskyldig till kommunal inkomstskatt för inkomsten, 770 kr., av sin verksamhet men däremot jämlikt 7 § d) förordningen om statlig inkomstskatt frikallad från skattskyldighet till statlig inkomstskatt. RR förklarade kontrollstationen skattskyldig även beträffande statlig inkomstskatt, enär kontrollstationen icke kunde anses som hushållningssällskap eller dess tillhörighet samt ej heller i övrigt förebragts omständighet, som kunde medföra frihet från skyldighet att erlägga statlig inkomstskatt för ifrågavarande inkomst. (RR:s utslag den 11/2 1959.)

Beriktigande.

I uppsatsen "Beskattning i Sverige av löner och arvoden samt pensioner" förekommer ett fel å sid. 265. Enligt 1955 års tilläggsöverenskommelse till avtalet med Storbritannien gäller skattebefrielsen för studerande från Storbritannien även den svenska kommunalskatten.

Näst sista stycket av första spalten å sid. 265 bör därför lyda:

"Avtalet med *Storbritannien* gäller i detta fall även den svenska kommunala inkomstskatten. Om alltså skattefrihet skall inträda enligt avtalet med Storbritannien gäller skattefriheten såväl den svenska statliga inkomstskatten som den kommunala inkomstskatten."